

บทคัดย่อ

เรื่อง : การบริหารจัดการทรัพย์สินวากฟ (ศาสนสมบดิอิสลาม) ในประเทศไทย : กรณีศึกษา
การทำงาน ของสำนักงานศาสนາอิสลาม เมืองอลอร์สต้าร์รัฐเกราด์

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ ทรัพย์สินวากฟ สำนักงานศาสนາอิสลาม

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา นโยบาย รูปแบบของการจัดการทรัพย์สินวากฟ และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการทรัพย์สินวากฟ ตลอดจนศึกษาแนวโน้มการพัฒนาในอนาคต โดยศึกษาการทำงานของสำนักงานศาสนາอิสลามประจำรัฐเกราด์ ประเทศไทย เเละ เรียนรู้ การเก็บข้อมูล ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ส่วนการวิเคราะห์ ข้อมูลได้คำนึงแบบอุปนัข และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบรายงานเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ของข้อค้นพบในการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ด้านนโยบายของรัฐในการจัดการทรัพย์สินวากฟ 1) รัฐบาลมาเลเซียมีความนุ่มนิ่นในการพัฒนาทรัพย์สินวากฟที่มีอยู่ และได้สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาทรัพย์สินวากฟทั่วประเทศไทย 2) มีตัวบทกฎหมายเฉพาะที่รองรับการจัดการทรัพย์สินวากฟ 3) มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และมีสำนักงานศาสนາอิสลามประจำรัฐเกราด์เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการ

ด้านรูปแบบการจัดการทรัพย์สินวากฟ 1) การจัดการทรัพย์สินวากฟเฉพาะ สำนักศาสนາอิสลามแห่งรัฐเกราด์ได้คำนึงการตามเจตนาของผู้มุ่ง เช่น สร้างมัสยิด สุหร่า เป็นต้น 2) ส่วนการจัดการทรัพย์สินวากฟทั่วไป โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นที่คินและทุ่งนา สำนักงานศาสนາอิสลามประจำรัฐเกราด์นำรายได้จากการให้เช่าหรือจากการร่วมลงทุน นำเข้าบัญชีฝ่ายการคลัง (บัญชีตุลมาล - Baitulmal) ของสำนักงานศาสนາอิสลามประจำรัฐ 3) การเคลื่อนย้ายหรือทดแทนทรัพย์สินวากฟ สำนักงานศาสนາอิสลามประจำรัฐเกราด์ในบางกรณีได้ปฏิบัติตามทัศนะที่เห็นชอบให้มีการเคลื่อนย้ายหรือทดแทนทรัพย์สินวากฟได้ หลังจากได้รับอนุมัติจากมุฟตีของรัฐ

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการทรัพย์สินวากฟ 1) สร้างมัสยิดและสุหร่า หรือสร้างสุสานเพื่อฝังศพคนมุสลิม 2) สร้างรายได้แก่องค์กร เช่น ที่ดินวากฟยังมีที่ว่างอยู่ ก็สามารถใช้ในเชิงธุรกิจได้ 3) สร้างหรือพัฒนาสถานบันการศึกษาอิสลาม และสนับสนุนทุนการศึกษาแก่กลุ่มหานชาวนามาเลเซียเพื่อศึกษาต่อทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ 4) พัฒนาด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น สร้างสถานสงเคราะห์สำหรับเลี้ยงคนชรา และเลี้ยงเด็กกำพร้า เป็นต้น และให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มผู้ยากไร้ โดยส่วนใหญ่แล้วทางสำนักงานจะให้เป็นวัตถุมากกว่าเป็นเม็ดเงิน

แนวโน้มในการพัฒนาในอนาคต 1) จัดโครงการวากฟเงินสด หรือถือหุ้นทรัพย์สินวากฟ หรือขายหุ้นวากฟ หรือดำเนินการหักเงินบัญชีของผู้ที่ประสงค์จะวากฟเป็นรายเดือน 2) ดำเนินการจดทะเบียนที่ดินวากฟให้ไวกับสำนักงานมากที่สุด โดยร่วมมือกับสำนักงานอิสลามระดับเขต ดำเนินการสำรวจที่ดินวากฟให้มากที่สุด ได้อย่างถูกต้อง 3) ทำการพัฒนาที่ดินวากฟเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

Abstract

Topic: The Management of *Waqaf* Properties(Islamic religious properties) in Malaysia: A Case Study of the Operation of the Office of the Islamic religion, Alorstar, Kedah.

Keywords: management, *waqaf* properties, office of Islamic Religion

This research is qualitative research with the objectives of studying policies, the model of *waqaf* properties management, the benefits which are received from *waqaf* properties, as well as trends for future development by studying the operation of the office of Islamic religion, Kedah state of Malaysia. For data collection, the researcher used the methods of interview and uninvolved observation. The data analysis was carried out in form of induction. The results of research were presented in form of a descriptive analysis report of the research findings.

Research results indicate that the state policies in the *waqaf* properties management are as followed: 1) The Malaysian government is committed to the development of existing *waqaf* properties and provide the financial support to develop the *waqaf* properties around the Malaysia, 2) there are specific laws that support the management of *waqaf* properties, 3) there are federal and state agencies which are responsible for the management of *waqaf* properties and the office of Islamic religion is considered as the main agency in such management.

In term of model of *waqaf* management, 1) The office of Islamic religion has operated according to the intention of endower such as to build the mosque, *surau*, etc 2) regarding the management of general *waqaf* properties including land and rice fields, the office of Islamic religion of Kedah state, has deposited the income of leasing and joint venture to the financial account (*Baitul Mal*) of the office 3) regarding the removal or replacement of *waqaf* properties, the office of Islamic religion, in some cases, has rendered according to the jurist views that approved for such removal or replacement after the consent of state *mufti*.

With regard to benefit of *waqaf* properties are as followed: 1) to build the mosque and *surau* as well as to create cemetery for Muslim burial 2) to generate income to organisation such as used free *waqaf* land for the business purpose 3) to build and develop Islamic educational institutions and to support scholarship for Malaysian student to study in Malaysia and abroad 4) to develop social welfare such as build the places for elder and orphanage caring as well as providing assistance to the needy. In most case, the office shall provide the subjects than the money.

As for the trends in the future development are as followed 1) to organise the program of cash money *waqaf* or holding and selling stock of *waqaf* properties or operate monthly account deduction of *waqaf* for the person who intend to do so 2) to render the registration of *waqaf* lands as much as possible with the collaboration of Islamic Religion Office of district in surveying in order to be legally registered 3) to develop *waqaf* land in order to achieve higher benefit.